

26 Ιουνίου, 2019

[Α. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ - ΝΙΚΟΛΕΤΟΠΟΥΛΟΥ, ΔΔΔ]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΑΡΘΡΑ 1Α, 23, 28, 146, 133.12, 153.12, 158.3 ΤΟΥ
ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΑΡΘΡΟ 1 ΠΡΩΤΟΥ ΠΡΟΣΘΕΤΟΥ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΤΗΣ
Ε.Σ.Δ.Α.

XXXXXXXXX ΝΙΚΟΛΑΤΟΣ

Αιτητή

, -ΚΑΙ-

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ

1. ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΟΓΙΣΤΗ

2. ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Καθ' ων η αίτηση.

Ε. Τόλα (κα), για Μ. Ηλιάδης & Συνεταίροι Δ.Ε.Π.Ε., για τον αιτητή.

Ζ. Κυριακίδου (κα), Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας,
για τους καθ' ων η αίτηση.

Α Π Ο Φ Α Σ Η

Α. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ-ΝΙΚΟΛΕΤΟΠΟΥΛΟΥ, ΔΔΔ.: Ο αιτητής καταχώρησε την παρούσα προσφυγή, με την οποία αξιώνει από το Δικαστήριο την ακόλουθη θεραπεία:

«Δήλωση και/ή Απόφαση του Διοικητικού Δικαστηρίου, ότι η απόφαση των καθ' ων η αίτηση, ή ενός εκάστου εξ αυτών, σύμφωνα με την οποία αποφάσισαν να αποκόψουν και/ή να αποκόπτουν μηνιαίως από το μισθό του αιτητή για την υπηρεσία του στη θέση Προέδρου του Ανωτάτου Δικαστηρίου για τον μήνα Φεβρουάριο 2017, το ποσό των €1.088,16, το οποίο αναφέρεται στην κατάσταση μισθοδοσίας Φεβρουαρίου 2017, ως «χρέος αναλογικής σύνταξης», καθώς επίσης το ποσό των €1.108,33 το οποίο αναφέρεται στην ίδια κατάσταση μισθοδοσίας Φεβρουαρίου 2017 ως «αναλογική σύνταξη», και το ποσό των €1.358,60 το οποίο αναφέρεται επίσης στην ίδια κατάσταση μισθοδοσίας Φεβρουαρίου 2017, ως «13^η Αναλογική Σύνταξη» και αφορά αναδρομικά για τους μήνες 10/2015, 11/2015, 12/2015, 13/2015, 1/2016, 2/2016, 3/2016, 4/2016, 5/2016, 6/2016, 7/2016, 8/2016, 9/2016, 10/2016, 11/2016, 12/2016, 13/2016 και 1/2017, των οποίων ο αιτητής έλαβε πλήρη γνώση κατά την 2/3/2017, ημέρα εκτύπωσης από το διαδίκτυο και μελέτης της κατάστασης μισθοδοσίας του Φεβρουαρίου 2017 (Συνημμένο «1»), στην οποία φαίνονται λεπτομέρειες των πιο πάνω αποκοπών, είναι πεπλανημένη, παράνομη, αντισυνταγματική και/ή βασίστηκε σε αντισυνταγματικές διατάξεις του περί Προϋπολογισμού του έτους 2013 Νόμου (Ν.59(II)/2012) και/ή άκυρη και/ή χωρίς κανένα νόμιμο αποτέλεσμα.»

Στην Ένσταση που καταχωρήθηκε εκ μέρους της ευπαιδευτού συνηγόρου για τους καθ' ων η αίτηση, ηγέρθη προδικαστική ένσταση, ότι ο αιτητής στερείται εννόμου συμφέροντος να προωθήσει την παρούσα προσφυγή, καθότι η χρηματική βλάβη την οποία ισχυρίζεται ότι υπέστη, είναι πλασματική. Επί της ουσίας, προβάλλεται η θέση, ότι οι επίδικες αποκοπές είναι νόμιμες ως εκδοθείσες κατ' εφαρμογή των προνοιών του άρθρου 11 του περί Προϋπολογισμού του 2013 Νόμου του 2012, Ν. 59(II)/2012, το οποίο εφαρμόστηκε αναδρομικά για τον αιτητή.

Εκκρεμούσης της διαδικασίας εκδίκασης της παρούσας προσφυγής, η Ολομέλεια του Διοικητικού Δικαστηρίου εξέδωσε την απόφαση στην υπόθεση Παπαδοπούλου ν. Δημοκρατίας, υπόθ. αρ. 620/2014, ημερομηνίας 19/12/2018, η οποία είχε επιλεγεί ως πιλοτική από μία ομάδα υποθέσεων, στην οποία έχουν συζητηθεί όλα τα νομικά ζητήματα που έχουν εγερθεί και στην παρούσα υπόθεση και η οποία δεν έχει εφεσιβληθεί από τη Δημοκρατία.

Στις 14/6/2019, υπήρξε δήλωση εκ μέρους της ευπαιδευτού συνηγόρου για τους καθ' ων η αίτηση, ότι δεν θα υποστηρίξει τη νομιμότητα της προσβαλλόμενης απόφασης, υπό το φως των αποφασισθέντων στην Παπαδοπούλου ν. Δημοκρατίας (ανωτέρω).

Η φύση όμως του αναθεωρητικού ελέγχου, έχει ως κύριο λόγο τον έλεγχο της νομιμότητας των διοικητικών πράξεων, αποφάσεων και παραλείψεων και η διαδικασία διερεύνησης της νομιμότητας, έχει εξεταστικό χαρακτήρα και ανήκει στο ίδιο το Δικαστήριο (βλ. Μιχαήλ ν. Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (1991) 4Γ Α.Α.Δ. 1756).

Εξετάζοντας τα όσα προβάλλονται από τους ευπαιδευτούς συνηγόρους και των δύο πλευρών, σε συνάρτηση με το υλικό που τέθηκε ενώπιόν μου, διαπιστώνω ότι τυγχάνουν εφαρμογής και στην παρούσα υπόθεση τα αποφασισθέντα στην Παπαδοπούλου ν. Δημοκρατίας (ανωτέρω), από την οποία παραθέτω το ακόλουθο απόσπασμα:

«Εξετάζοντας κατά προτεραιότητα, ως ζήτημα του παραδεκτού της προσφυγής, την προδικαστική ένσταση που εγείρεται από τους καθ' ων η αίτηση, ότι η αιτήτρια υπέστη από την εφαρμογή της επίμαχης διάταξης πλασματική και όχι πραγματική χρηματική βλάβη και κατ' επέκταση στερείται εννόμου συμφέροντος προώθησης της προσφυγής της, παρατηρούμε τα ακόλουθα:

Σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 11 του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 2013 (Ν.59(II)/2012):

«Ο μισθός ή αντιμισθία ή αποζημίωση ή χορηγία των αξιωματούχων της Δημοκρατίας και των κρατικών υπαλλήλων οποιασδήποτε βαθμίδας, οι οποίοι συμπληρώνουν την ηλικία των εξήντα τριών (63) ετών και οι οποίοι είναι δικαιούχοι αναλογικής σύνταξης από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μειώνεται κατά το ύψος της αναλογικής σύνταξης που αντιστοιχεί σε υπηρεσία μέχρι τετρακόσιους (400) μήνες στην κρατική υπηρεσία, ανάλογα με την υπηρεσία έκαστου αξιωματούχου ή υπαλλήλου».

Στον Ν. 59(II)/2012, δεν ερμηνεύεται η έννοια της λέξης "αξιωματούχος". Οι καθ' ων η αίτηση ερμήνευσαν ότι, η εν λόγω έννοια συμπεριλαμβάνει και Δικαστή (του Ανωτάτου Δικαστηρίου) και ως εκ τούτου, προέβησαν στην έκδοση της εδώ επίδικης πράξης για την αιτήτρια, αναδρομικά από την ημερομηνία που ο Ν. 59(II)/2012 τέθηκε σε ισχύ και έπρεπε να είχε εφαρμοστεί. Συγκεκριμένα, στην Ένσταση που οι καθ' ων η αίτηση καταχώρησαν (σελίδα 3), αναφέρουν ότι, με βάση τις πρόνοιες της επίμαχης διάταξης του σχετικού Νόμου:

«Θα έπρεπε να αποκόπτεται από την αντιμισθία της Αιτήτριας το αναλογικό μέρος της σύνταξης γήρατος του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων από 1/1/2013 μέχρι την ημέρα αφυπηρέτησης της».

Η αιτήτρια, εδικοιούτο, σύμφωνα με τις ισχύουσες πριν την θέσπιση του Ν.59(ΙΙ)/2012 νομοθετικές πρόνοιες, μετά τη συμπλήρωση του 63^{ου} έτους της ηλικίας της και μέχρι την αφυπηρέτηση της από τη θέση Δικαστή του Ανωτάτου Δικαστηρίου, να λαμβάνει προσθετικά τόσο τον προβλεπόμενο (σε ύψος) μισθό για τη προαναφερόμενη θέση της, όσο και σύνταξη των Κοινωνικών Ασφαλίσεων, χωρίς οποιουσδήποτε περιορισμούς ή μειώσεις, αποκοπές ή συμψηφισμό των πιο πάνω. Η θέσπιση του Ν.59(ΙΙ)/2012 και της πρόνοιας του άρθρου 11 αυτού, η σχετική ερμηνεία των καθ' ων η αίτηση, ότι αυτή αφορά και σε Δικαστές του Ανωτάτου Δικαστηρίου και η συνακόλουθη, εδώ αναδρομική εφαρμογή του εν λόγω άρθρου με την έκδοση της εδώ επίδικης πράξης στην περίπτωση της αιτήτριας, από την ημέρα που ο Ν.59(ΙΙ)/2012 τέθηκε σε ισχύ μέχρι την αφυπηρέτηση της, σαφώς συνιστά μείωση του παρεχόμενου προς την αιτήτρια, για την περίοδο από την θέσπιση του Ν.59(ΙΙ)/2012 μέχρι την αφυπηρέτηση της, συνολικού ποσού των πιο πάνω, και συγκεκριμένα, του μέρους που αφορά στον μισθό της.

Αυτό αφού, ως οι ίδιοι οι καθ' ων η αίτηση ερμηνεύουν, η έννοια του άρθρου 11 συνίσταται στο να αποφευχθεί η καταβολή από την ηλικία των 63 ετών ταυτόχρονα σύνταξης από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων και μισθού από το Κράτος, ως η αιτήτρια στην παρούσα περίπτωση, ως προαναφέρθηκε, εδικοιούτο να λαμβάνει και ελάμβανε, πριν τον Ν. 59(ΙΙ)/2012. Το ποσό που αποκόπηκε αναδρομικά από την αιτήτρια, αντιστοιχεί σε μισθούς της αιτήτριας ύψους €1.117 το μήνα, της περιόδου 1/1/2013 μέχρι 14/1/2014, ημερομηνία αφυπηρέτησης της.

Συνεπώς, η παρούσα περίπτωση δεν προσομοιάζει με την περίπτωση της Λαούτας (ανωτέρω), στην οποία κρίθηκε, ότι η αποκοπή ήταν πλασματική και όχι πραγματική. Εδώ, η αποκοπή από τα προαναφερόμενα δικαιώματα της αιτήτριας, είναι συγκεκριμένη και πραγματική και σαφώς συνιστά χρηματική ζημιά. Άρα, η αιτήτρια έχει έννομο συμφέρον στην παρούσα προσφυγή.

Επομένως, απορρίπτεται ως αβάσιμη η συναφής προδικαστική ένσταση των καθ' ων η αίτηση και θα προχωρήσουμε στην εξέταση των λόγων ακύρωσης που προβάλλονται.

Με δεδομένη την εφαρμογή των προνοιών της επίμαχης διάταξης του σχετικού Νόμου στην αιτήτρια και την μείωση που η εν λόγω (αναδρομική) εφαρμογή επέφερε στα προαναφερόμενα, λαμβανόμενα από την αιτήτρια οικονομικά ωφελήματα και δη το μισθό της, εξετάσαμε ως πρώτο, τον ισχυρισμό της αιτήτριας ότι το άρθρο 11 του Ν. 59(ΙΙ)/2012, παραβιάζει τις πρόνοιες των Άρθρων 158.3 και 153.12 του Συντάγματος, που προνοούν ότι:

«158.3 Νόμος θέλει προβλέψει περί της αντιμισθίας και των άλλων όρων υπηρεσίας των δικαστών των κατά την πρώτην παράγραφον του παρόντος άρθρου ιδρυθησομένων δικαστηρίων. Η αντιμισθία και οι λοιποί όροι υπηρεσίας οιουδήποτε δικαστού δεν δύναται να μεταβληθώσι δυσμενώς δι' αυτόν μετά τον διορισμόν αυτού».

«153.12 Η αντιμισθία και οι λοιποί όροι υπηρεσίας οιουδήποτε δικαστού του Ανωτάτου Δικαστηρίου δεν δύναται να μεταβληθώσι δυσμενώς δι' αυτόν μετά τον διορισμόν αυτού».

Επ' αυτού είναι σαφής η θέση της Νομολογίας μας, όπως αυτή έχει επιβεβαιωθεί στην απόφαση της Πλήρους Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην [...] Φυλακτού κ.ά ν. Κυπριακής Δημοκρατίας, (2013) 3 Α.Α.Δ. 565, στην οποία κρίθηκε, τελικώς, ότι οι πρόνοιες

των περί Έκτακτης Εισφοράς Αξιοματούχων Εργοδοτούμενων και Συνταξιούχων της Κρατικής Υπηρεσίας και του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα Νόμων (Ν.112(Ι)/2011) και 193(Ι)/2011) και των περί Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων των Κρατικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα περιλαμβανομένων και των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης Νόμων (Ν.113(Ι)/2011 και 191(Ι)/2011) είναι αντισυνταγματικές, στο μέτρο που αφορούν σε αποκοπές από τους μισθούς των Δικαστών. Υπενθυμίζεται, ότι όταν αρχικά θεσπίστηκε ο Ν.112(Ι)/2011, τα μέλη της Δικαστικής Υπηρεσίας και ο Πρόεδρος και τα Μέλη του Ανωτάτου Δικαστηρίου είχαν εξαιρεθεί από τις πρόνοιες του και αργότερα συμπεριλήφθηκαν με το Ν.193(Ι)/2011.

Τα αναφερθέντα στην πιο πάνω απόφαση, τυγχάνουν απόλυτης εφαρμογής και στην υπό εξέταση υπόθεση, στην οποία όπως έχουμε ήδη αναφέρει, με την εφαρμογή των προνοιών της επίμαχης διάταξης, αποκόπηκε, κατ' ουσία, αναδρομικά από το μισθό της αιτήτριας το ποσό των €1.117 το μήνα για την προαναφερθείσα περίοδο.

Στην βάση των πιο πάνω νομολογιακών αρχών, διαπιστώνουμε ότι η ερμηνεία των καθ' ων η αίτηση, ότι η επίμαχη διάταξη του άρθρου 11 του Ν.59(ΙΙ)/2012 εφαρμόζεται (και μάλιστα αναδρομικά) και στην περίπτωση της αιτήτριας ως Δικαστή του Ανωτάτου Δικαστηρίου, κρίνεται αντισυνταγματική ως παραβιάζουσα τις πρόνοιες των Άρθρων 158.3 και 153.12 του Συντάγματος, καθότι συνιστά ανεπίτρεπτη δυσμενή μεταβολή της αντιμισθίας της αιτήτριας. Το εάν η εν λόγω εφαρμογή έλαβε χώρα όταν η αιτήτρια δεν ήταν εν ενεργεία Δικαστής του Ανωτάτου Δικαστηρίου ή μη, είναι, για τους σκοπούς του άρθρου 158.3 του Συντάγματος, αδιάφορο, αφού εν πάση περιπτώσει ο Ν.59(ΙΙ)/2012 θεσπίστηκε, τέθηκε σε ισχύ και εφαρμόστηκε σε χρόνο μετά τον διορισμό της αιτήτριας ως Δικαστή (βλ. [.] Φυλακτού (ανωτέρω)).

Σημειώνεται, ότι ως έχει αναφερθεί και στην Board for Registration of Architects and Civil Engineers v. Kyriakides (1966) 3 C.L.R. 640, "Αν είναι δυνατόν τα δικαστήρια θα ερμηνεύσουν τον Νόμο έτσι ώστε να τον εντάξουν μέσα στα πλαίσια του Συντάγματος". Στην παρούσα περίπτωση, η ερμηνεία του άρθρου 11 του Ν.59(ΙΙ)/2012, ότι αυτή τυγχάνει εφαρμογής και σε Δικαστή, προσκρούει ευθέως στις επιταγές του άρθρου 158.3 του Συντάγματος, ως εξηγήθηκε ανωτέρω.

Ως εκ τούτου, η προσβαλλόμενη απόφαση, εκδοθείσα κατ' αντισυνταγματική ερμηνεία και εφαρμογή του άρθρου 11 του Ν.59(ΙΙ)/2012, είναι άκυρη και δεν έχει κανένα νομικό αποτέλεσμα. Λόγω της πιο πάνω κατάληξης μας, παρέλκει η εξέταση των υπόλοιπων ισχυρισμών.»

Υπό το φως των ανωτέρω και για τους ίδιους λόγους, κρίνω ότι η προσβαλλόμενη απόφαση εκδοθείσα κατ' αντισυνταγματική ερμηνεία και εφαρμογή του άρθρου 11 του Ν.59(ΙΙ)/2012, είναι άκυρη και δεν έχει κανένα νομικό αποτέλεσμα.

Κατά συνέπεια, η προσφυγή επιτυγχάνει και η προσβαλλόμενη απόφαση ακυρώνεται

Επιδικάζονται €1.500 έξοδα πλέον Φ.Π.Α., υπέρ του αιτητή και εναντίον των καθ' ων η αίτηση.

Α. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ - ΝΙΚΟΛΕΤΟΠΟΥΛΟΥ, ΔΔΔ